

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V**   **ДИРЕКТИВА 96/71/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**
от 16 декември 1996 година
относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги
(ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Директива (ЕС) 2018/957 на Европейския парламент и на Съвета от 28 юни 2018 година	L 173	16	9.7.2018 г.

Поправена със:

- **C1**   Поправка, ОВ L 91, 29.3.2019 г., стр. 77 (2018/957)

▼B**ДИРЕКТИВА 96/71/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
НА СЪВЕТА**

от 16 декември 1996 година

относно командироването на работници в рамките на
предоставянето на услуги*Член 1***▼M1****Предмет и приложно поле**

–1. Настоящата директива осигурява закрила на командированите работници по време на тяхното командироване в контекста на свободното предоставяне на услуги, като установява задължителни разпоредби по отношение на условията на труд и защитата на здравето и безопасността на работниците, които трябва да бъдат спазвани.

–1а. Настоящата директива не засяга по какъвто и да било начин упражняването на основни права, признати от държавите членки и на равнището на Съюза, включително правото или свободата да се стачкува или да се предприемат други действия, обхванати от специфичните системи на колективни трудови правоотношения в държавите членки в съответствие с националното право и/или практика. Също така тя не засяга правото да се договарят, сключват и изпълняват колективни трудови договори или да се предприемат колективни действия в съответствие с националното право и/или практика.

▼B

1. Настоящата директива се прилага за предприятия, установени в държава-членка, които в рамките на транснационалното предлагане на услуги командирова работници в съответствие с параграф 3 на територията на държава-членка.

2. Настоящата директива не се прилага спрямо предприятия от търговския флот по отношение на моряшкия състав.

3. Настоящата директива се прилага доколкото предприятията, посочени в параграф 1, предприемат една от следните транснационални мерки:

- а) командирова работници на територията на държава-членка за собствена сметка и под свое ръководство по договор, сключен между командировашото предприятие, и страната, за която са предназначени услугите, действаща в тази държава-членка, при условие че съществува трудово правоотношение между командировашото предприятие и работника за периода на командироване; или
- б) командирова работници в организация или предприятие, притежавано от групата на територията на държава-членка, при условие че съществува трудово правоотношение между командировашото предприятие и работника за периода на командироване; или

▼M1

в) в качеството на предприятие за временна работа или агенция за посредническа дейност по наемане на работа, предлагат за наемане работник на предприятие ползвател, установено или извършващо дейност на територията на държава членка, при условие че съществува трудово правоотношение между предприятието за временна работа или агенцията за посредническа дейност по наемане на работа и работника за периода на командироване.

▼ M1

Когато работник, нает от предприятие за временна работа или агенция за посредническа дейност по наемане на работа за работа в предприятие ползвател, както е посочено в буква в), трябва да работи в рамките на транснационалното предлагане на услуги по смисъла на буква а), б) или в) за предприятието ползвател на територията на държава членка, различна от държавата членка, в която работникът обичайно работи за предприятието за временна работа или агенцията за посредническа дейност по наемане на работа, или за предприятието ползвател, работникът се счита за командирован на територията на тази държава членка от предприятието за временна работа или агенцията за посредническа дейност по наемане на работа, с които работникът е в трудово правоотношение. Предприятието за временна работа или агенцията за посредническа дейност по наемане на работа се счита за предприятие по смисъла на параграф 1 и спазва изцяло приложимите разпоредби на настоящата директива и на Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

Предприятието ползвател уведомява предприятието за временна работа или агенцията за посредническа дейност по наемане на работа, които са наели работника, своевременно преди започването на работата, посочена във втора алинея.

▼ B

4. Предприятията, установени в държави, които не са членки, не трябва да бъдат третираны по-благоприятно отколкото предприятия, установени в държава-членка.

*Член 2***Определение**

1. По смисъла на настоящата директива „командирован работник“ означава работник, който за ограничен период извършва работа на територията на държава-членка, която е различна от държавата-членка, в която той обичайно работи.
2. По смисъла на настоящата директива определението за работник е това, което се съдържа в законодателството на държавата-членка, на територията на която е командирован работникът.

*Член 3***Условия за работа****▼ M1**

1. Държавите членки гарантират, независимо от приложимото за трудовото правоотношение право, че предприятията, посочени в член 1, параграф 1, осигуряват на работниците, които са командировани на тяхна територия, на основата на равно третиране, ред и условия на работа, включващи следните елементи, които са определени в държавата членка, в която се извършва работата:

- от законови, подзаконови или административни разпоредби, и/или
- от колективни трудови договори или арбитражни решения, които са били обявени за общоприложими или се прилагат в съответствие с параграф 8.

⁽¹⁾ Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за осигуряване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („Регламент за ИСВП“) (ОВ L 159, 28.5.2014 г., стр. 11).

▼ M1

- а) максимална продължителност на работата и минимална продължителност на почивката;
- б) минимален платен годишен отпуск;
- в) възнаграждение, включително ставки за извънреден труд; настоящата буква не се отнася за допълнителни професионални пенсионни схеми;
- г) условия за наемане на работници, в частност от предприятия за временна работа;
- д) здраве, безопасност и хигиена на работното място;
- е) защитни мерки по отношение на реда и условията на работа на бременни жени или кърмачки, деца и младежи;
- ж) равно третиране на мъжете и жените и други разпоредби за недискриминация;
- з) условия за настаняване на работниците, предоставяно от работодателя на работници, изпратени извън обичайното място на работа;
- и) добавки или възстановяване на разходи за покриване на пътни разходи, разходи за храна и квартирни разходи на работниците, изпратени далеч от дома по професионални причини;

Буква и) се прилага изключително за пътни разходи, разходи за храна и квартирни разходи, направени от командировани работници, когато от тях се изисква да пътуват до и от обичайното им работно място в държавата членка, на чиято територия са командировани, или когато са временно изпратени от своя работодател от обичайното им място на работа на друго място на работа.

За целите на настоящата директива понятието „възнаграждение“ се определя от националното право и/или практика на държавата членка, на чиято територия е командирован работникът, и означава всички съставни елементи на възнаграждението, които са задължителни по силата на национални закони, подзаконови или административни разпоредби или на колективни трудови договори или арбитражни решения, които в тази държава членка са били обявени за общоприложими или се прилагат в съответствие с параграф 8.

Без да се засяга член 5 от Директива 2014/67/ЕС, държавите членки публикуват информацията за реда и условията на работа, в съответствие с националното право и/или практика, без ненужно забавяне и по прозрачен начин, на единния официален национален уебсайт, посочен в същия член, включително съставните елементи на възнаграждението, посочени в трета алинея от настоящия параграф и реда и условията на работа в съответствие с параграф 1а от настоящия член.

Държавите членки гарантират, че информацията, предоставяна на единния официален национален уебсайт, е точна и актуална. Комисията публикува на своя уебсайт адресите на единните официални национални уебсайтове.

▼ M1

Когато, в противоречие с Директива 2014/67/ЕС, в информацията на единния официален национален уебсайт не се посочва кои ред и условия на работа трябва да се прилагат, това обстоятелство се взема предвид, в съответствие с националното право и/или практика, при определяне на санкциите в случай на нарушение на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, доколкото е необходимо да се гарантира тяхната пропорционалност.

1а. Когато действителната продължителност на дадено командироване надхвърля 12 месеца, държавите членки гарантират, независимо от приложимото за трудовото правоотношение право, че предприятията, посочени в член 1, параграф 1, осигуряват на работниците, командировани на тяхна територия, на основата на равно третиране, в допълнение към реда и условията на работа, посочени в параграф 1 от настоящия член, всички приложими ред и условия на работа, които са установени в държавата членка, в която се извършва работата:

- от закони, подзаконови или административни разпоредби, и/или
- от колективни трудови договори или арбитражни решения, които са били обявени за общоприложими или се прилагат в съответствие с параграф 8.

Първа алинея от настоящия параграф не се прилага за следните елементи:

- а) процедурите, формалностите и условията за сключването и прекратяването на трудовия договор, включително клаузите за неконкуриране;
- б) допълнителните професионални пенсионни схеми.

Когато доставчикът на услуги предостави мотивирано уведомление, държавата членка, в която се предоставя услугата, удължава на 18 месеца периода, посочен в първа алинея.

Когато предприятие, посочено в член 1, параграф 1, заменя командирован работник с друг командирован работник, изпълняващ същата задача на същото място, продължителността на командироването за целите на настоящия параграф е общата продължителност на периодите на командироване на съответните отделни командировани работници.

Понятието „същата задача на същото място“, посочено в четвъртата алинея от настоящия параграф, се определя като се вземат предвид, наред с останалото, естеството на предоставяната услуга, извършваната работа и адресът(ите) на работното място.

1б. Държавите членки предвиждат, че предприятията, посочени в член 1, параграф 3, буква в), гарантират на командированите работници реда и условията на работа, които се прилагат съгласно член 5 от Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ към работниците, наети чрез агенции за временна заетост, установени в държавата членка, в която се извършва работата.

⁽¹⁾ Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно работа чрез агенции за временна заетост (ОВ L 327, 5.12.2008 г., стр. 9).

▼ M1

Предприятието ползвател уведомява предприятията, посочени в член 1, параграф 3, буква в), относно реда и условията на работа, които прилага по отношение на условията на труд и възнаграждението, в степента, изисквана по първа алинея от настоящия параграф.

▼ B

2. В случай на първоначален монтаж и/или първоначално инсталиране на стоки, когато това е неразделна част от договор за доставка на стоки и е необходимо, за да се въведат доставените стоки в употреба и това се извършва от квалифицирани работници и/или специалисти на предприятието-доставчик, първата алинея на параграф 1, букви б) и в) не се прилага, ако продължителността на командироването не надвишава осем дни.

Настоящата разпоредба не се прилага за дейности в областта на строителството, изброени в приложението.

3. Държавите-членки могат след консултации с работодателите и синдикатите, в съответствие с традициите и практиката във всяка държава-членка, да решат да не прилагат първата алинея на параграф 1, буква в) в случаите, посочени в член 1, параграф 3, букви а) и б), когато продължителността на командироването не надвишава един месец.

4. Държавите-членки могат, в съответствие с националното законодателство и/или практика да предвидят да бъдат направени изключения от първата алинея на параграф 1, буква в) в случаите, посочени в член 1, параграф 3, букви а) и б) и по решение на държава-членка по смисъла на параграф 3 на настоящия член, чрез колективен договор по смисъла на параграф 8 на настоящия член, относно една или повече области на дейност, когато продължителността на командироването не надвишава един месец.

5. Държавите-членки могат да предвидят да бъдат направени изключения от първата алинея на параграф 1, букви б) и в) в случаите, посочени в член 1, параграф 3, букви а) и б) на основание, че обемът на работата, която трябва да бъде извършена, е незначителен.

Държавите-членки, които се възползват от възможността, посочена в първия алинея на настоящия параграф, определят критериите, на които трябва да отговаря работата, която следва да бъде извършена, за да се разглежда като „незначителна“.

6. Продължителността на командироването се изчислява на основата на референтен период от една година от началото на командироването.

При изчисляването трябва да се отчетат всички предишни периоди, през които длъжността е бил заемана от командирован работник.

▼ M1

7. Параграфи 1—6 не засягат прилагането на реда и условията на работа, които са по-благоприятни за работниците.

Специфичните добавки, свързани с командироването, се смятат за част от възнаграждението, освен ако са изплатени като възстановяване на разходи, които фактически са били направени във връзка с командироването, като пътни разходи, разходи за храна и квартирни разходи. ► C1 Без да се засяга параграф 1, първа алинея, буква и) работодателят възстановява на командированите работниците такива разходи в съответствие с националното право и/или практика, приложими към трудовото правоотношение. ◀

▼ M1

Когато в реда и условията на работа, приложими за трудовото правоотношение, не се посочва дали и кои елементи на специфичната добавка, свързана с командироването, трябва да се изплатят като възстановяване на разходи, които фактически са били направени във връзка с командироването или които са част от възнаграждението, тогава цялата добавка се счита за платена като възстановяване на разходи.

▼ B

8. „Колективни трудови договори или арбитражни решения, които са били обявени за общоприложими“ означава колективни трудови договори или арбитражни решения, които трябва да се спазват от всички предприятия в географския район и в рамките на съответната професия или отрасъл.

▼ M1

При отсъствие на или в допълнение към система за обявяване, че дадени колективни договори или арбитражни решения са общоприложими по смисъла на първа алинея, държавите членки, ако решат това, се основават на:

- колективни договори или арбитражни решения, които се прилагат общо по отношение на всички подобни предприятия в географския район и в съответната професия или промишлен отрасъл, и/или
- колективни договори, които са били сключени от най-представителните организации на социалните партньори на национално равнище и които се прилагат на цялата територия на държавата,

При условие че тяхното прилагане по отношение на предприятията, посочени в член 1, параграф 1, гарантира равно третиране на тези предприятия и другите предприятия, посочени в настоящата алинея, които се намират в подобно положение, по отношение на въпросите, изброени в първа алинея от параграф 1 от настоящия член, и когато е приложимо, по отношение на реда и условията на работа, които трябва да се гарантират на командированите работници в съответствие с параграф 1а от настоящия член.

Счита се, че съществува равно третиране по смисъла на настоящия член, когато националните предприятия в подобно положение:

- на въпросното място или в съответния отрасъл имат същите задължения като предприятията, посочени в член 1, параграф 1, по отношение на въпросите, изброени в първа алинея от параграф 1 от настоящия член, и когато е приложимо, по отношение на реда и условията на работа, които трябва да се гарантират на командированите работници в съответствие с параграф 1а от настоящия член, и
- от тях се изисква да изпълняват такива задължения със същия резултат.

9. Държавите членки могат да изискват от предприятията, посочени в член 1, параграф 1, да гарантират на работниците, посочени в член 1, параграф 3, буква в), други условия, които се прилагат за работниците, наети чрез агенции за временна заетост, в държавата членка, в която се извършва работата, в допълнение на реда и условията на работа, посочени в параграф 1б) от настоящия член.

10. Настоящата директива не възпрепятства държавите членки, при спазване на Договорите, да прилагат по отношение на националните предприятия и на предприятията от други държави членки, на основата на равно третиране, реда и условията на работа по въпроси, различни от посочените в параграф 1, първа алинея, в случай на разпоредби, свързани с обществения ред.

▼ **B***Член 4***Сътрудничество в областта на информацията**

1. За целите на прилагането на настоящата директива държавите-членки, в съответствие с националното законодателство и/или практика, определят едно или повече бюра за връзка или един или повече компетентни национални органи.

▼ **M1**

2. Държавите членки предвиждат сътрудничество между компетентните органи и служби, включително държавни органи, които в съответствие с националното законодателство отговарят за контрола на реда и условията на работа, посочени в член 3, включително на равнището на Съюза. Това сътрудничество, в частност, включва отговори на мотивирани искания от страна на тези органи или служби за информация относно транснационалното наемане на работници и отстраняване на явни нарушения или възможни случаи на неправомерни действия, като например транснационални случаи на недеklarиран труд и фиктивна самостоятелна заетост, свързани с командироването на работници. Когато компетентният орган или служба в държавата членка, от която е командирован работникът, не притежава информацията, поискана от компетентния орган или служба на държавата членка, на чиято територия работникът е командирован, той/тя изисква тази информация от други органи или служби в тази държава членка. В случай на продължително забавяне при предоставяне на такава информация на държавата членка, на чиято територия работникът е командирован, Комисията бива информирана за това и тя предприема подходящи мерки.

▼ **B**

Комисията и публичните органи, посочени в първата алинея, си сътрудничат тясно, за да разглеждат всички затруднения, които могат да възникнат в резултат на прилагането на член 3, параграф 10.

Взаимната административна помощ се оказва безплатно.

3. Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да направи общодостъпна информацията за условията за наемане на работа, посочени в член 3.

4. Всяка държава-членка съобщава на другите държави-членки и на Комисията бюрата за връзка и/или компетентните органи, посочени в параграф 1.

▼ **M1***Член 5***Наблюдение, контрол и изпълнение**

Държавата членка, на чиято територия работникът е командирован и държавата членка, от която е командирован работникът, са отговорни за осъществяването на наблюдението, контрола и изпълнението на задълженията, предвидени в настоящата директива и в Директива 2014/67/ЕС, и вземат съответните мерки в случай на неспазване на настоящата директива.

Държавите членки определят правила относно приложимите санкции при нарушаване на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива и предприемат всички необходими мерки за осигуряване на прилагането им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

По-специално, държавите членки гарантират, че работниците и/или техните представители разполагат с адекватни процедури за изпълнението на задълженията по настоящата директива.

▼ M1

Когато вследствие на цялостна оценка, извършена от държава членка съгласно член 4 от Директива 2014/67/ЕС, бъде установено, че дадено предприятие с цел злоупотреба или измама създава впечатление, че положението на даден работник попада в обхвата на настоящата директива, тази държава членка гарантира, че съответният работник се ползва от приложимото законодателство и практика.

Държавите членки гарантират, че настоящият член не излага съответния работник на по-неблагоприятни условия от условията, приложими за командированите работници.

▼ B*Член 6***Приложимо право**

За да се приложи правото на условията за наемане на работа, гарантирани в член 3, може да се започне съдебно производство в държавата-членка, на чиято територия работникът е или е бил командирован, без това да засяга, при необходимост, правото съгласно съществуващите международни конвенции относно приложимото право да се започне съдебно производство в друга държава.

*Член 7***Прилагане**

Държавите-членки приемат закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 16 декември 1999 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, последните съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

*Член 8***Преразглеждане от Комисията**

Най-късно до 16 декември 2001 г. Комисията преразглежда изпълнението на настоящата директива с цел да предложи на Съвета, където е уместно, необходимите изменения.

Член 9

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

▼ B

ПРИЛОЖЕНИЕ

▼ M1

Дейностите, посочени в член 3, параграф 2, включват всички строителни работи, отнасящи се до строителството, ремонта, поддръжката, изменението или разрушаването на сгради и в частност следните работи:

▼ B

1. изкопни работи
2. преместване на земни маси
3. фактически строителни работи
4. сглобяване или разглобяване на панелни елементи
5. довършителни работи или инсталиране
6. изменения
7. обновяване
8. ремонт
9. разглобяване
10. разрушаване
11. поддръжка
12. поддържане, бояджийски работи и почистване
13. подобрения